

Številka: 35431-223/2022-2550-14

Datum: 3. 2. 2023

Ministrstvo za naravne vire in prostor izdaja na podlagi in osmega odstavka 90. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) v predhodnem postopku za poseg: Reinjekcijska vrtina Mt-9, nosilki nameravanega posega Sava turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, ki jo zastopata predsednik uprave Andrej Prebil in član uprave Borut Simonič, naslednjo

O D L O Č B O

- I. Za nameravani poseg: Reinjekcijska vrtina Mt-9, na zemljišču v k.o. 102 Mlajtinci s parcelno št. 40, nosilke nameravanega posega Sava turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, **ni potrebno** izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, ob upoštevanju naslednjih ukrepov:
- Emisije snovi v zrak
    - pred pričetkom vrtnanja mora izvajalec vrtalnih del predložiti operativni načrt za ukrepanje v primeru izrednih dogodkov (erupcije) in z njim seznaniti vse deležnike na projektu.
  - Emisije snovi v tla in vode
    - izplačna jama za začasno skladiščenje izplake mora biti zavarovana z vodotesno folijo za preprečevanje izliva izplake v tla in vode;
    - na območju nameravanega posega se lahko uporabljajo le tehnično brezhibni in redno vzdrževani delovni stroji in transportna vozila;
    - vzdrževalna dela in popravilo strojev mora potekati izven območja nameravanega posega v ustrezno opremljenih delavnicah, le izjemoma na območju odprtih površin na za to vnaprej predvideni in za naftne derivate neprepustno utrjeni površini oziroma zavarovani tako, da je preprečen izliv goriva ali motornega olja v interno kanalizacijo, tla in posredno v podzemno vodo ter bližnji vodotok;
    - na lokaciji nameravanega posega se mora nahajati ustrezna količina absorpcijskih sredstev za omejitev in zajem naftnih derivatov (ali drugih kemikalij) in posode za odlaganje razlitih snovi in kontaminiranih absorpcijskih sredstev;
    - absorpcijska sredstva morajo biti ustrezno skladiščena na območju gradbišča ter takoj dostopna;
    - onesnažena zemljina se mora takoj odstraniti in predati kot nevaren odpadek pooblaščenemu prevzemniku za to vrsto odpadka;
    - na območju, kjer bo nameščena rudarska oprema na motorni pogon (vrtalna garnitura, pogonski motorji izplačnih črpalk), morajo biti tla izvedena iz nepropustnega materiala z blagim nagibom v zbirni jašek;
    - pod vsemi delovnimi stroji oz. tehnološkimi napravami, iz katerih bi lahko prišlo do iztekanja olja, goriva ali podobno, je treba namestiti lovilne posode, ki morajo biti 10 % večje od volumna rezervoarja. Eventualno razlito snov je treba takoj prečrpati v zbirni mobilni rezervoar in predati pooblaščenemu zbiralcu;

- začasno skladišče za kemikalije za potrebe vrtnih del mora biti izvedeno z neprepustno folijo v obliki lovilnega bazena;
  - začasno skladiščenje nevarnih snovi (kot so maziva, olja in podobno) mora biti zagotovljeno v posebej izdelanem namenskem kontejnerju z lovilno posodo, ki mora biti vsaj 10% večjega volumna od volumna skladiščenih snovi;
  - v času črpalnega preizkusa mora biti temperatura odpadne vode na izpustih v obstoječe odvodne jarke oziroma vodotoke, ohlajena na največ 20°C;
  - z reinjekcijsko vrtino Mt-9 se lahko v proizvodni vodonosnik (sistem vodonosnikov Murske formacije) reinjecira le toplotno izrabljena geotermalna voda iz zaprtega sistema, ki ne vsebuje nobenih dodanih snovi.
- II. Ta odločba preneha veljati, če se nameravani poseg ne začne izvajati v petih letih od njene pravnomočnosti.
- III. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje (v nadaljevanju: MOP) je dne 15. 7. 2022 prejelo vlogo nosilke nameravanega posega Sava turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, ki jo zastopata predsednik uprave Andrej Prebil in član uprave Borut Simonič (v nadaljevanju: nosilka nameravanega posega), za izvedbo predhodnega postopka za poseg: Reinjekcijska vrtina Mt-9, na zemljišču v k.o. 102 Mlajtinci s parcelno št. 40, v skladu z 90. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, v nadaljevanju ZVO-2).

Vlogi je bilo priloženo:

- Izpolnjen Obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 14. 7. 2022;
- Potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 EUR z dne 13. 7. 2022;
- Dovoljenje za raziskavo podzemnih voda št. 35505-107/2022-3 z dne 24. 6. 2022, Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje;
- Poročilo o vplivih nameravanega posega na okolje za izgradnjo reinjekcijske vrtine Mt-9 za predhodni postopek (št. projekta RPZI: MT;02-19/7.5.18), Faza KONČNA, september 2021, HGEM d.o.o., Zaloška cesta 143, 1000 Ljubljana.

Vloga je bila dne 27. 7. 2022 po pozivu MOP št. 35431-223/2022-2550-2 z dne 21. 7. 2022, dopolnjena z naslednjimi dokumenti:

- Rudarskim projektom za izvedbo del – Izgradnja reinjekcijske vrtine Mt-9, št. projekta RPZI: Mt-9; 02-19/7.5.18; Lendava, december 2019, Petrol Geo d.o.o., Mlinska ulica 5D, 9220 Lendava (v nadaljevanju: Rudarski projekt);
- Poročilom: Geološke strokovne osnove za izvedbo reinjekcijske vrtine Mt-9 v Moravskih Toplicah, št. 631-312/19, Ljubljana, marec 2020, Geološki zavod Slovenije, Dimičeva ulica 14, 1001 Ljubljana (v nadaljevanju: Geološke strokovne osnove za izvedbo reinjekcijske vrtine Mt-9).

Po pozivu MOP št. 35431-223/2022-2550-9 z dne 20. 12. 2022 je bila vloga dopolnjena dne 6. 1. 2023, z dodatnimi opredelitvami glede obstoječega stanja, značilnosti posega, skupnega učinka z drugimi obstoječimi oz. drugimi dovoljenimi posegi ter dodatnimi opredelitvami glede emisij snovi v tla in vode, poplavne varnosti, hrupa, sevanja svetlobe v okolico in pojasnili na mnenje Ministrstva za infrastrukturo št. 010-82/2016/128 (02731866) z dne 8. 8. 2022.

Vloga je bila dne 27. 1. 2023 dopolnjena z dodatnimi pojasnili glede ravnanja z odpadno vodo ter pooblastilom z dne 25. 1. 2023, v katerem Andrej Prebil in Borut Simonič, pooblaščata Štefana Smodiša, zaposlenega v Sava Turizem d.d. za zastopanje v tem upravnem postopku.

Zakon o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22, v nadaljevanju: ZVRS-J) je na novo določil ministrice in ministre oz. ministrstva, ki sestavljajo vlado RS. V skladu z določbami ZVRS-J, z dnem, ko prisežejo pristojni ministri (t.j. 24. 1. 2023), preidejo delovna področja na druga ministrstva, pri čemer se ob odsotnosti drugačnih pravil uveljavi ustalitev stvarne pristojnosti po drugem odstavku 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju ZUP). To pomeni, da ministrstvo, ki je bilo za določeno delovno področje pristojno pred prenosom pristojnosti, začete postopke tudi zaključi, postopke, ki bodo začeti po prenosu pristojnosti med ministrstvi pa vodijo ministrstva ob upoštevanju ureditve novih pristojnosti v ZVRS-J. Glede na navedeno ta postopek nadaljuje Ministrstvo za naravne vire in prostor (v nadaljevanju: ministrstvo).

V skladu s prvim odstavkom 90. člena ZVO-2 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz četrtega odstavka 89. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ali integralno gradbeno dovoljenje v skladu z zakonom, ki ureja graditev. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 90. člena ZVO-2 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje, ter kjer je to ustrezno, rezultate morebitnih že izvedenih presoj v skladu s tem zakonom in s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, varstvo gozdov in sevalno varnost (četrty odstavek 90. člena ZVO-2).

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22-ZVO-2).

V skladu s točko D Energetika, D.III Obnovljivi viri energije, D.III.7 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba predhodnega postopka obvezna, če gre za geotermalno vrtanje in druge naprave za izkoriščanje geotermičnega energetskega vira, razen plitvih geotermalnih sistemov.

Ministrstvo je na podlagi proučitve priložene dokumentacije ugotovilo, da se bo z nameravanim posegom izvedla reinjekcijska vrtina Mt-9, ki bo usmerjena, njena dolžina bo znašala 1.093 m, njena vertikalna globina pa bo znašala 930 m in katere glavna funkcija bo vračanje energetske izrabljene termalne vode v sistem vodonosnikov Murske formacije, zato je, upoštevajoč točko D.III.7 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek.

Ugotovitveni postopek

Ministrstvo je po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, skladno s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2, ki določa, da ministrstvo zagotovi javnosti vpogled v vlogo za predhodni postopek za nameravane posege iz tretjega odstavka 89. člena tega zakona tako, da jo skupaj z javnim naznanilom objavi na osrednjem spletnem mestu državne upravne ter zainteresirani javnosti zagotovi pravico do sodelovanja z dajanjem mnenj in pripomb, z javnim naznanilom številka 35431-223/2022-2550-4 z dne 2. 8. 2022 obvestilo zainteresirano javnost o prejeti vlogi za izvedbo predhodnega postopka. Javnosti je bilo v skladu

s sedmim odstavkom 90. člena ZVO-2 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 8. 8. 2022 do 6. 9. 2022.

V tem času na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, oziroma na gp.mop@gov.si ni bilo posredovanih nobenih pripomb. Prav tako ministrstvo v tem času ni prejelo nobenih zahtev za vstop v postopek izvedbe predhodnega postopka.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve te odločbe.

Opis obstoječega stanja

Območje nameravanega posega se nahaja v občini Moravske Toplice. Lokacija predvidene vrtine reinjekcijske vrtine Mt-9 je locirana na južnem območju Term 3000, na zemljišču v k.o. 102 Mlajtinci s parcelno št. 40. Predvidene Gauss -Krugerjeve koordinate so GKX = 5 170 989 in GKY = 5 593 831.

Območje nameravanega posega se ureja z Odlokom o občinskem podrobnem prostorskem občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 67/17; v nadaljevanju OPN). Območje nameravanega posega se glede na veljavno rabo prostora nahaja na enoti urejanja prostora (EUP) z oznako ZS – Površine za oddih, rekreacijo in šport. V skladu s 33. členom OPN so na območju zelenih površin ob ribniku na igrišču za golf v Moravskih Toplicah, med drugim dopustni gradbeno inženirski objekti. Vrtina se glede na prilogo 1 Uredbe o razvrščanju objektov (Uradni list RS, št. 96/22) – CC-SI klasificira pod številko 24208 Drugi gradbeno inženirski objekti, ki niso uvrščeni drugje.

V bližini nameravanega posega se v obstoječem stanju nahaja več globokih vrtin, ki jih nosilka nameravanega posega koristi kot termo-mineralno vodo za potrebe Term 3000. Iz višje ležečih vodonosnikov Murske formacije, ki se nahajajo na globini od 700 do 1000 m, se pridobiva »bela voda« iz vrtin Mt-6 in Mt-7. Geotermalni vrtini Mt-6 in Mt-7 odvzemata vodo iz peskov Murske formacije. Prvotni iztok je dosegal 60 l/s, a se je zaradi dolgotrajnega odvzema znižal in sedaj dosega do 20 l/s. Termo-mineralna voda tipa Na-HCO₃ dosega 60°C na iztoku in vsebuje 1,2 g/l raztopljenih snovi. Voda iz teh dveh vrtin se uporablja za ogrevanje kompleksa in polnjenje bazenov. Večina odpadne termalne vode se odvaja v potok Lendavo, nekaj pa se dodatno izrablja za ogrevanje 1 ha velikega rastlinjaka paradižnika v bližnjih Tešanovcih. Maksimalna letna količina črpanja vode je opredeljena v koncesijski odločbi št. 01407-7/2015 z dne 28. 1. 2016 za odzem vode iz objekta Mt-6: 469.000 m³/leto in Mt-7: 299.000 m³/leto.

Iz globljih vodonosnikov, ki so na globini od 1100 do 1250 m, pa se prelivno pridobiva »črna voda« iz vrtin Mt-1, Mt-4. Vrtina Mt-5 se uporablja za monitoring.

V istem kraju se termo-mineralna voda iz obeh vodonosnikov pridobiva tudi z vrtino Mt-8g/06. Uporablja se v inovativnem sistemu ogrevanja prostorov in vode ter za kopanje in balneologijo v Termah Vivat.

Iz rudarskega projekta izhaja, da je bila leta 2014 za vrtini Mt-6 in Mt-7 izvedena kemična analiza termo-mineralne vode (glavni kationi in anioni, pH vode, temperatura, elektroprevodnost in drugi parametri, pomembni za karakterizacijo geotermalne vode). Skupna mineralizacija (vsebnost v vodi raztopljenih snovi) je znašala od 303 – 833 mg/l, kar uvršča termo-mineralno vodo iz vrtin Mt-6 in Mt-7 med nizko mineralizirane vode. Dalje iz rudarskega projekta izhaja, da je na podlagi teh analiz ugotovljeno, da gre za isti vodonosnik, kot je določen za novo vrtino Mt-9. Na novi vrtini se pričakuje termo-mineralna voda s podobnimi kemičnimi karakteristikami.

Opis nameravanega posega

Vodonosniki Murske formacije imajo podobno kot vodonosniki Lendavske in Murskosoboške formacije manjšo sposobnost obnavljanja, kot je trenutna količina črpanja. Z namenom vzdrževanja ležiščnega tlaka v teh vodonosnikih na čim višjem nivoju je priporočljiva uporaba reinjekcijskega sistema za vračanje izčrpane vode v proizvodni vodonosnik.

Reinjekcijska vrtina Mt-9 bo izvedena z namenom zajetja vodonosnih plasti geotermalnih vodonosnikov, v katere se bo vtiskovala energetsko izrabljena geotermalna bela voda v sistem vodonosnikov Murske formacije (v nadaljevanju: vodonosnik Murske formacije). Ocenjeno je, da bo zmogljivost reinjekcijske vrtine Mt-9 znašala več 10 litrov. Natančne količine pa bosta pokazala nalivalni in črpalni preizkus.

Vrtina Mt-9 bo usmerjena proti jugozahodu s končno vertikalno globino ca. 930 m in končno mersko globino ca. 1093 m (to je globina geotermalnih vodonosnikov Murske formacije), oziroma naj bi se vrtina končala v laporjih ne glede na njeno globino.

Reinjekcijska vrtina Mt-9 bo služila učinkovitejši energetski izrabi geotermalnih vodonosnikov za pridobivanje termalne vode. Izrabljena termalna voda se bo preko cevovoda transportirala do reinjekcijske vrtine in bo pred vtiskovanjem filtrirana z namenom preprečevanja vtiskovanja nečistoč. Po filtraciji bo termalna voda s pomočjo tlačne črpalke vtisnjena v reinjekcijsko vrtino.

Izvedba vrtine Mt-9

V času vrtanja vrtine bo na lokaciji nameravanega posega postavljena vrtalna garnitura, katera bo po segmentih pripeljana na lokacijo s tovornjaki. Površina, na kateri bo razvrščena oprema za vrtanje, bo zajemala največ 2.800 m². Po transportu segmentov bo sledila postavitev vrtalne garniture in spajanje posameznih segmentov v celoto, kar bo trajalo 7 dni. Delovišče bo urejeno v skladu s tipskim gradbenim projektom za vrtalno garnituro in pripadajočo opremo, ki se bo uporabljala pri izvedbi, aktiviranju in preizkušanju vrtine. Po izvedeni postavitvi opreme za vrtanje bo izveden strokovno tehnični pregled s funkcionalnim testom opreme za vrtanje. Po uspešni kontroli in odpravi morebitnih pomanjkljivosti bo izdano uporabno dovoljenje skladno s ZRud-1 (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo, 61/17 – GZ in 54/22) s strani tehničnega vodje. Sledilo bo vrtanje vrtine skladno z Rudarskim projektom za vrtino Mt-9. Vrtanje bo izvedeno po fazah, in sicer:

- Faza 1 (predviden čas trajanja – 6 delovnih dni), izvedba vrtine do globine 200 m z namenom izolacije plitvih vodonosni plasti z jeklenimi zaščitnimi cevmi in postavljenim cementnim mostom med vrtalno formacijo in jeklenimi zaščitnimi cevmi. Po uspešno izvedenem tlačnem preizkusu (brez padca tlaka v času 30 min) zaščitnih cevi in cementne pete, se pristopi k naslednji fazi.
- Faza 2 (predviden čas trajanja – 12 delovnih dni), izvedba usmerjene vrtine v skupni merjeni dolžini 893 m, do končne vertikalne globine vrtine 930 m in dolžine 1093 m z namenom zajetja vodonosnih plasti geotermalnih vodonosnikov, v katere se bo vtiskovala energetsko izrabljena geotermalna voda. Po dosegu projektirane dolžine in vertikalne globine, bodo izvedene elektrokarotажne meritve (EK), ki bodo potrdile prisotnost geotermalnih vodonosnikov.
- Faza 3 (predviden čas trajanja – 5 delovnih dni), po uspešni celitvi vrtine s proizvodnim nizom zaščitnih in filtrskih cevi, bo sledila aktivacija vrtine ter preizkušanje vrtine - restiranje vtiskovanja energetsko izrabljene termalne vode v zacevljene vodonosnike. Testiranje bo pokazalo kakšna je zmogljivost reinjekcijske vrtine Mt-9.

Skupno bodo vse tri faze izvedbe vrtine Mt-9, z vmesnimi prekinitvami, trajale 23 dni.

Za potrebe vrtalnih del je predviden priklop na 30 kW omrežje ali napajane s pomočjo agregata. Za pogon agregatov in drugih strojev se ocenjuje poraba 15.000 l nafte.

Po izvedbi vrtine in izvedenem testiranju bo sledila demontaža vrtalne garniture in odvoz opreme po segmentih iz delovišča. Okolica vrtine bo sanirana in povrnjena v stanje pred izvedbo rudarskih del.

Na površini bo viden AB jašek vrtine, dimenzij 3 m x 2 m = 6 m², ki bo zavarovan z varnostnim pokrovom in pristopna ploščad površine ca. 15 m².

Podatki o varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območjih

Nameravani poseg se ne nahaja na vodovarstvenem območju, na območju najboljših gozdnih zemljišč, prav tako se ne nahaja na območju gozdnih rezervatov ali varovanih gozdov, niti na območjih mineralnih surovin v javnem interesu in ne na območju najboljših kmetijskih zemljišč. Glede na opozorilno karto poplav (ATLAS OKOLJA) se območje nameravanega posega nahaja na območju preostale poplavne nevarnosti.

Južno od lokacije nameravanega posega se nahaja Ribnik Moravske toplice. Najbližja vodotoka sta potok Vešarnica, ki se nahaja ca. 60 m južneje od lokacije nameravanega posega ter vodotok Lipnica, ki se nahaja v oddaljenosti najmanj 240 m severneje od lokacije predvidene vrtine Mt-9. Območje nameravanega posega se ne nahaja na erozijsko, plazljivo ali plazovito ogroženem območju.

Na lokaciji nameravanega posega ni varovanih območij (Natura 2000 in zavarovana območja). Lokacija nameravanega posega se ne nahaja na ekološko pomembnem območju. Prav tako se nameravani poseg ne nahaja na območju kulturne dediščine.

Glede na podatke dostopne na (ATLAS OKOLJA) se območje nameravanega posega ne nahaja v bližini objektov z varovanimi prostori. Najbližji objekt predstavlja Golf Caffé Moravske Toplice, ki je od lokacije nameravanega posega oddaljen ca. 170 m.

Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma z drugimi dovoljenimi posegi

V bližini nameravanega posega se nahaja več globokih vrtin, ki jih nosilka nameravanega posega koristi kot termo-mineralno vodo za potrebe Terme 3000. Iz višje ležečih vodonosnikov Murske formacije, ki se nahajajo na globini od 700 do 1000 m se pridobiva »bela voda« iz vrtin Mt-6 in Mt-7, iz globljih vodonosnikov, ki so na globini od 1100 do 1250 m pa se prelivno pridobiva »črna voda« iz vrtin Mt-1, Mt-4. Vrtina Mt-5 pa se uporablja za monitoring.

Vlada Republike Slovenije je družbi Sava Turizem d.d. Terme 3000 Moravske Toplice z Uredbo o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje iz vrtin Mt-1/60, Mt-4/74, Mt-5/82, Mt-6/83 in Mt-7/93 za ogrevanje in potrebe kopališča Terme 3000 – Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 103/15) z dne 24. 12. 2015 in Uredbo o spremembah in dopolnitvi Uredbe o koncesiji za rabo termalne vode iz vrtin Mt-1/60, Mt-4/74, Mt-5/82, Mt-6/83 in Mt-7/93 za ogrevanje in potrebe kopališča Terme 3000 – Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 14/18) z dne 2. 3. 2018 podelila koncesijo št. 01407-7/2015 z dne 28. 1. 2016 (v nadaljevanju: koncesija št. 01407-7/2015) za odvzem vode iz omenjenih objektov.

Zaradi trenda zniževanja slojnih tlakov (padec nivoja termo-mineralne vode) v geotermalnih vodonosnikih je država omejila največje dovoljene količine odvzete vode za posamezno vrtino z namenom, da se ustavi ta trend. Da bi lahko optimalno izkoriščali geotermalno energijo v prihodnosti na danem območju, je treba upoštevati hidrogeološko bilanco globokih geotermalnih vodonosnikov. Doseganje tega pa je mogoče samo z vračanjem vode nazaj v isti geotermalni vodonosnik, iz katerega se termo mineralna voda črpa.

Vračanje termo mineralne vode se lahko doseže z vrtnjem nove reinjekcijske vrtine v geotermalni vodonosnik, iz katerega se trenutno proizvaja, kar je predmet nameravanega posega.

Reinjekcijska vrtina Mt-9 bo izvedena z namenom zajetja vodonosnih plasti geotermalnih vodonosnikov, v katere se bo vtiskovala energetska izrabljena geotermalna bela voda v vodonosnik Murske formacije. Ocenjeno je, da bo zmogljivost reinjekcijske vrtine Mt-9 znašala

več 10 litrov. Pričakovano je, da bo mogoče v reinjekcijsko vrtino mogoče vtiskovati med 50 in 70 % načrpane bele vode. Točne količine vtiskovanja bo mogoče določiti šele po izvedbi nalivalnega testiranja vrtine. Z nameranim posegom se bodo, glede na obstoječe stanje, zmanjšale emisije odpadne geotermalne odpadne vode v potok Lipnico. Upoštevajoč vse navedeno ministrstvo ocenjuje, da bo izvedba nameravanega posega pozitivno vplivala na trend zniževanja slojnih tlakov ter trajnostno rabo termo-mineralne vode ter ugodno vplivala tudi na regionalno vodno bilanco vodonosnika Murske formacije, z izvedbo nameravanega posega pa se bodo zmanjšale emisije odpadne geotermalne odpadne vode v Lipnico. Ministrstvo posledično ocenjuje skupne vplive kot pozitivne.

Pridobljena mnenja

Organ, ki vodi postopek, mora v skladu s 139. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju: ZUP), med postopkom ves čas ugotavljati dejansko stanje in izvajati dokaze o vseh dejstvih pomembnih za izdajo odločbe, tudi o tistih, ki v postopku še niso bila navedena. Skladno s tretjim odstavkom 33. člena ZUP, kjer je določeno, da organ, ki vodi postopek, lahko zaprosi drug organ za pojasnila in podatke, potrebne za ugotovitev dejstev, pomembnih za izdajo odločbe, je ministrstvo za mnenje v tem predhodnem postopku, glede na lokacijo ter značilnosti nameravanega posega zaprosilo:

- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje (v nadaljevanju: DRSV), in sicer z namenom, da kot pristojni organ za opravljanje strokovnih in razvojnih nalog z vidika upravljanja z vodami, poda mnenja in sicer ali se lahko pri nameravanem posegu, upoštevajoč način njegove izvedbe in njegovo obratovanje pričakujejo verjetni pomembni vplivi na vodni režim ali stanje voda in je zato potrebno izvesti presojo vplivov na okolje.
- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za energijo, Sektor za rudarstvo, Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: MZI), da kot pristojni organ na področju rudarstva, poda mnenja in sicer ali se pri izvedbi in obratovanju nameravanega posega, lahko z vidika rudarstva pričakujejo verjetni pomembni vplivi zaradi raziskovanja in rabe mineralnih surovin (geotermalna voda) z globinskim vrtanjem in je za to potrebno izvesti presojo vplivov na okolje.

Kljub zaprosilu št. 35431-223/2022-2550-5 z dne 2. 8. 2022 in urgentnemu zaprosilu št. 35431-223/2022-2550-8 z dne 4. 10. 2022, ministrstvo do dneva izdaje te odločbe ni prejelo mnenja DRSV.

Ministrstvo je dne 9. 8. 2022 prejelo mnenje MZI št. 010-82/2016/128 (02731866) z dne 8. 8. 2022. V mnenju MZI ugotavlja, da s stališča rudarstva ni zahteve za izvedbo presoje vplivov na okolje, kljub temu pa predlagajo, da nosilka nameravanega posega poda odgovore na naslednja vprašanja, ki lahko vplivajo na ugotovitev, ali je za nameravani poseg potrebna izvedba presoje vplivov na okolje, in sicer:

1. Iz točke 4.3.2 rudarskega projekta izhaja, da regionalni tok podzemne vode kot tudi termo-mineralne vode poteka v smeri od severozahoda proti jugovzhodu. S tega vidika bi bilo zato po mnenju MZI smiselno, da se pojasni, zakaj je projektirana reinjekcijska vrtina Mt-9 locirana na jugu obstoječega sistema vrtin v Moravskih toplicah in ne na njenem severozahodu, od koder bi se nato pretakala in ponovno segrevala proti proizvodnim vrtinam in na ta način zagotavljala vzdrževanje ležiščnega tlaka v proizvodnem ležišču in njegovo trajnostno rabo. Pri projektirani lokaciji reinjekcijske vrtine Mt-9 bi namreč to lahko dosegli samo s takšnim tlakom vtiskanja izrabljene vode nazaj v vodonosnik, da bi z njim tok termomineralne vode v geotermalnem vodonosniku preusmerili iz smeri od severozahoda proti jugovzhodu v smer od jugovzhoda proti severozahodu, kar pa je

zaradi omejene poroznosti kamnine praktično nemogoče in tudi ne bi bilo racionalno. S projektirano lokacijo reinjekcijske vrtine se bo tako sicer ohranjala kapacitivnost proizvodnega ležišča, vendar pa MZI sklepa, da bo vtisnjena voda napajala proizvodne vrtine jugovzhodno od Moravskih toplic in ne proizvodnih vrtin, od koder ta voda prihaja.

2. Poročilo o vplivih na okolje v točki 5.3.2 navaja, da se na območju posega nahajajo trije tipi vodonosnikov:
  - prvi vodonosnik: prodno peščeni zasip Mure,
  - drugi vodonosnik ali skupina vodonosnikov (vodonosniki v terciarnih sedimentih) in
  - tretji vodonosnik ali skupina vodonosnikov (termalni vodonosniki v globljih terciarnih sedimentih in predterciarni podlagi)

MZI predlaga, da nosilka nameravanega posega pojasni, na katerih globinskih intervalih se nahajajo posamezni vodonosniki in ali je s predvideno tehnologijo vrtanja reinjekcijske vrtine Mt-9 zagotovljeno, da ne bo prišlo do mešanja različnih vodonosnikov ali morda celo različnih slojnih kapljev. Namreč, iz podpoglavja 7.1 rudarskega projekta izhaja, da bo od ustja vrtine do globine 200 m vgrajena uvodna kolona, ki bo zacementirana po celotni dolžini. Nato pa se bo vrtanje izvajalo do končne dolžine 1093 m oz. končne vertikalne globine 930 m brez vmesne cevitve. V kolikor med globino 200 m in končno vertikalno globino 930 m obstajajo še drugi vodonosniki ali vrtina prevrta plasti z drugimi kapljevami (nafta ali zemeljski plin), bi torej z navedeno tehnologijo prišlo do njihovega mešanja, zato bi bilo potrebno predvideti dodatne cevitve in cemetacije. V kolikor pa te okoliščine ne nastopajo, je tehnologija vrtanja ustrezna.

3. MZI predlaga, naj nosilka nameravanega posega pojasni, kakšen način čiščenja projektirane reinjekcijske vrtine Mt-9 je predviden za njeno aktivacijo oziroma za zagotovitev zadostne propustnosti za vtiskanje izrabljene termo-mineralne vode ter ali je v ta namen predvidena tehnologija s povišanim tlakom in uporabo kemikalij.

Ministrstvo je mnenje MZI, z dopisom št. 35431-22372022-2550-9 z dne 20. 12. 2022, nosilki nameravanega posega posredovalo v opredelitev.

Ministrstvo je dne 6. 1. 2023 s strani nosilke nameravanega posega prejelo vsebinsko dopolnitev vloge, vključujoč odgovore na vprašanja izhajajoča iz mnenja MZI, in sicer:

Iz pojasnil nosilke nameravanega posega na prvo vprašanje MZI izhaja, da točka 4.3.2 v rudarskem projektu navaja, da je regionalni tok podzemne vode od SZ proti JV. Vrtina Mt-9 na predvideni lokaciji (na jugu) bo napajala proizvodne vrtine JV od Moravskih Toplic in ne samih Term 3000. Geološka zgradba predstavlja le enega izmed kriterijev, ki se ga upošteva pri določitvi lokacije reinjekcijske vrtine. Dalje iz pojasnil nosilke nameravanega posega izhaja, da bi lociranje nove reinjekcijske vrtine severno ali zahodno od Term 3000 vplivalo tudi na obstoječo proizvodno vrtino Mt-8g. Zato se je novo lokacijo iskalo bolj v južnem delu območja. Trenutni podatki dinamične gladine podzemne vode na območju Moravskih Toplic:

- Mt-6: najvišja gladina v letu 2021 je bila 189,64 m, v 2022 pa 190,34 m n.v.
- Mt-7: najvišja gladina v letu 2021 je bila 186,40 m, v 2022 pa 189,00 m n.v.
- Mt-8g: najvišja gladina v letu 2021 je bila 191,93, v 2022 pa 191,78 m n.v.

Iz teh podatkov sledi lokalna smer toka od Mt-8g (ki se je pričela tudi najkasneje uporabljati) proti Mt-7. Vrtina Mt-7 ima velik letni odvzem in tudi prihodnje projekcije črpanja so v smeri, da bo ta vrtina glavna proizvodna vrtina Term 3000. Mt-6 se bo zaradi starosti in tehničnega stanja verjetno sčasoma opustila.

Filtrska cona reinjekcijske vrtine mora biti v Panonskem bazenu glede na izkušnje vsaj 300 m, bolje pa da vsaj 500 m oddaljena ob obstoječih (navpičnih) proizvodnih vrtin, torej Mt-6, Mt-7 in Mt-8g. Reinjekcijska vrtina je ciljala peščeni paket sedimentov v spodnjem delu Murske formacije, predvsem delnega čela. Ta se glede na geološki model (Geološke strokovne osnove za izvedbo reinjekcijske vrtine Mt-9) pogloblja proti JV. Zato lociranje vrtine proti vzhodu ni smiselno, saj bi bila za doseg istega sloja vodonosnika kot v proizvodnih vrtinah potrebna večja globina reinjekcije vrtine.

Mikrolokacija reinjekcijske vrtine Mt-9 je bila izbrana na podlagi omejitvenih dejavnikov rabe prostora (lastništvo parcel, možnost izgradnje cevovoda in podobno) ter projektirana tako, da je na vstopnih točkah na zgornji meji horizonta ciljnega paketa peskov Murske formacije filtrska cona oddaljena ca. 570 m od filtrske cone proizvodne vrtine Mt-7. To bo zagotavljalo ustrezno hidravlično povezavo in vzdrževanje tlakov na območju Term 3000 in tudi regionalno.

Iz pojasnil nosilke nameravanega posega na drugo vprašanje MZI izhaja, v povezavi z mejami med vodonosnik izhaja, da med drugim in tretjim vodonosnikom po NUV klasifikaciji ni fizične – litostratigrafske meje, ampak je ta opredeljena le s temperaturo podzemne vode. V drugem vodonosniku v terciarnih sedimentih se nahaja hladna podzemna voda s temperaturo pod 20 °C, v tretjem vodonosniku v globljih terciarnih sedimentih in predterciarni podlagi pa se nahaja termalna podzemna voda z vsaj 20 °C. Tehnična zaščitna cev bo vgrajena in cementirana do globine 200 m, torej že v tretji vodonosnik po NUV klasifikaciji.

Prvi vodonosnik v kvartarnih aluvialnih sedimentih se nahaja do globine 12 m. V prognoznom litoškem popisu vrtine Mt-9 v poročilu Geološke strokovne osnove za izvedbo reinjekcijske vrtine Mt-9, je podan profil vrtine. Prodno-peščeni zasip Mure sestavlja kvartarni aluvij v globini od 0 do 12 m.

Drugi vodonosnik v terciarnih sedimentih se nahaja od 12 m do približno 130 m globine. Po podatkih v Kralj, P. in sod. 1993: Poročilo o raziskovalnih delih na vrtini Mt-7 v Moravskih toplicah, ki določa razmejitve na podlagi statičnih temperatur, ki na globini 100 m znaša 18,4 °C in na globini 150 m znaša 21,2 °C. Iz tega je ocenjeno, da se arbitrarna meja med drugim in tretjim vodonosnikom nahaja na globini približno 130 m. Po litostratigrafskem profilu (Geološke strokovne osnove za izvedbo reinjekcijske vrtine Mt-9) to ustreza Ptujsko-Grajski formaciji.

Tretji vodonosnik v globljih terciarnih sedimentih in predterciarni podlagi se nahaja od približno 130 m globine do dna vrtine Mt-9. Ta paket vodonosnikov litostratigrafsko sestavljajo (Geološke strokovne osnove za izvedbo reinjekcijske vrtine Mt-9) Ptujsko-Grajska formacija do globine 214 m, sledi ji slabše prepusten paket deltne ravnice Murske formacije do dolžine odklonjene vrtine na 810,5 m (vertikalna globina 727,4 m), ki v dolžini vrtine 730 m (vertikalna globina 668 m) predvidoma že doseže zgornjo mejo vodonosnih peskov. Od dolžine 810,5 m do 1185,0 m (vertikalna globina 1006 m) se nahaja vodonosni paket peskov deltnega čela Murske formacije. Pri vrtnanju na obravnavanem območju po geološki prognozi ni plasti, ki bi bile nasičene z drugimi kapljevini (nafta ali zemeljski plin), pričakovani so izključno vodonosniki. Predvidena tehnična rešitev za ločevanje odseka med 200 in 700 m je obešalni paker na globini 170 m in globinski paker tipa AC na globini 700 m (Priloga Mt-9/3, predvideno tehnično stanje v vrtini Mt-9). Tovrstna tehnična rešitev je bila v preteklosti že uspešno uporabljena v Sloveniji na dveh geotermalnih vrtinah.

Iz pojasnil nosilke nameravanega posega na tretje vprašanje MZI izhaja, da se bo čiščenje in aktiviranje vrtine izvedlo izključno z uporabo kompresorja, iz katerega bo komprimiran zrak vtisnjen preko jeklenih cevi v vrtino. Cilj tega posega je znižanje nivoja vode v vrtini in posledična vzpodbuditev ležišča termo mineralne vode za začetek vtiskovanja. Pri tem posegu ni predvidena niti uporaba povišanega tlaka niti uporaba kemikalij.

Ministrstvo je po prejemu dopolnitve z dne 6. 1. 2023, z dopisom št. 35431-223/2022-2550-11 z dne 13. 1. 2023 ponovno pozvalo MZI, za podajo mnenja, in sicer ali se pri izvedbi in obratovanju nameravanega posega, lahko z vidika rudarstva pričakujejo verjetni pomembni vplivi zaradi raziskovanja in rabe mineralnih surovin (geotermalna voda) z globinskim vrtnanjem in je za to potrebno izvesti presojo vplivov na okolje, glede na pojasnila nosilke nameravanega posega.

Ministrstvo je s strani MZI prejelo mnenje št. 010-82/2016/174 (02731866) z dne 20. 1. 2023, iz katerega izhaja, da s stališča rudarstva ni zahtev za izvedbo presoje vplivov na okolje.

Okoljske značilnosti obstoječega stanja in nameravanega posega:

Poplavna varnost/erozijska varnost/plazljivost

Glede na opozorilno karto poplav (ATLAS OKOLJA) se območje nameravanega posega nahaja na območju preostale poplavne nevarnosti. Po podatkih iz Atlasa okolja ni bilo na obravnavani lokaciji evidentiranih poplavnih dogodkov. Kljub temu se bo vrtina Mt-9 izvedla na način, da bo varna pred poplavami. Vrtina in sistem povezovalnega cevovoda bosta opremljena s površinsko armaturo ventilov in prirobnic, ki bo hermetično tesnila med obratovanjem pod tlakom. Zaradi hermetično zaprtega sistema bo kakršenkoli vtok površinskih voda onemogočen. Upoštevajoč navedeno ministrstvo ocenjuje vpliv poplavnih dogodkov na Vrtino Mt-9 kot nebitven.

Dalje ministrstvo ocenjuje, da nameravani poseg tako med izvedbo, kot tudi med obratovanjem ne bo poslabšal erozijske varnosti območja nameravanega posega. Ker gre za raven, neplazoviti teren, z nameravanim posegom pa se ne spreminja naklonov, poslabšanja plazljivosti ne bo.

Nastajanje odpadkov

Glede na trenutno rabo območje nameravanega posega v obstoječem stanju ni obremenjeno z odpadki.

V času izvedbe nameravanega posega, in sicer zaradi globinskega vrtanja, bo predvidoma nastalo ca. 250 m³ navrtanine in 314 m³ izplačnega medija, ki se uvršča med odpadke s klasifikacijsko številko 01 05 04 – mulji in odpadki iz vrtanja sladkovodnih vrtin. Odpadek se bo predal pooblaščenim prevzemnikom odpadkov. Med vrtanjem vrtine bodo predvidoma nastali še naslednji odpadki: št. 17 05 04 Zemljina in kamenje, ki nista navedena pod 17 05 03, št. 02 01 07 Zeleni odrez, št. 17 01 01 Beton, št. 17 04 07 Mešanica kovin, št. 15 01 02 Plastična embalaža, št. 15 01 03 Lesena embalaža, št. 15 01 04 Kovinska embalaža in št. 15 01 05 Sestavljena (kompozitna) embalaža. Zemljina in kamenje iz izkopov se bosta v največji meri uporabila za zasip. Humozna zemlja se bo uporabila za sanacijo gradbišča. Ostanki embalaže, jeklene cevi in drugi gradbeni odpadki se bodo reciklirali. Vsi gradbeni odpadki se bodo na gradbišču zbirali ločeno in predali pooblaščenim zbiralcem odpadkov. Na gradbišču bodo upoštevana določila Uredbe o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), Uredbe o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22) ter Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 – popr., 18/14, 57/15, 103/15, 2/16 – popr., 35/17, 60/18, 68/18, 84/18 – ZIURKOE in 54/21). Ob upoštevanju zakonodajnih predpisov ministrstvo ocenjuje, da pomembnih vplivov na okolje z vidika nastajanja odpadkov, v času izvedbe nameravanega posega, ne bo.

V času obratovanja vrtine in povezane tehnološke opreme ne bodo nastajali odpadki – vpliva ne bo.

Hrup

V obstoječem stanju je območje nameravanega posega namenjeno oddihu, rekreaciji in športu, posledično obremenitev s hrupom na lokaciji praktično ni. Najbližji objekti se nahajajo več kot 230 m severno od nameravanega posega in predstavljajo kamp naselje v sklopu počitniškega kompleksa Term 3000. Stanovanjski objekti pa so oddaljeni več kot 700 m južno in jugo zahodno od nameravanega posega, gre za zaselka Noršinci in Mlajtinci.

Samo vrtanje se bo izvajalo 24/7 v prvih dveh fazah. Prva faza bo predvidoma trajala 6 dni, od tega bo med 2-3 dni vrtanja v dinamiki. Druga faza vrtanja bo predvidoma trajala 12 dni, od tega bo med 5-7 dni vrtanja v dinamiki 24/7, z vsaj eno vmesno prekinitvijo. Ukrepi za zmanjšanje emisij hrupa na samem viru bodo izvedeni z uporabo dušilnikov hrupa in organizacijo delovišča na način, da bodo emisije hrupa v okolje čim manjše. Glede na oddaljenost objektov z varovanimi prostori od vira hrupa ter upoštevaje časovno dinamiko del za potrebe izvedbe nameravanega posega, ministrstvo ocenjuje vpliv nameravanega posega, v času izvedbe nameravanega posega, kot manj pomemben.

V času obratovanja nameravani poseg, to je vrtina Mt-9 ne bo vir hrupa – vpliva ne bo.

Radioaktivno sevanje

V obstoječem stanju na zemljišču, na katerem je previden nameravani poseg, ni virov radioaktivnega sevanja. V času izvedbe in v času obratovanja na območju nameravanega posega ne bo prisotnih virov radioaktivnega sevanja. Vpliva ne bo.

Elektromagnetno sevanje

Tako v času izvajanja del, kot tudi v času obratovanja vrtine Mt-9 ne bo elektromagnetnega sevanja v okolje – vpliva ne bo.

Sevanje svetlobe v okolico

Na območju nameravanega posega v obstoječem stanju ni svetlobnega onesnaženja.

V času izvedbe vrtine se bo uporabljala razsvetljava. Sevanje svetlobe v okolico bo prisotno ves čas izvajanja nameravanega posega v nočnem času, to je 23 dni. Za potrebe razsvetljave v času vrtalnih del, se bodo uporabljali asimetrični reflektorji, ki bodo usmerjeni v ustje vrtine. Razsvetljevalni stolpi na delovišču bo imeli rumeno svetlobo in ne bodo presegali 100 lux. Vpliv bo kratkotrajen in omejen na območje delovišča. Upoštevajoč navedeno ministrstvo ocenjuje vpliv sevanja svetlobe v okolico v času izvedbe nameravanega posega kot manj pomemben.

V času obratovanja vrtine ne bo sevanja svetlobe v okolico - vpliva ne bo.

Segrevanje ozračja/vode

Izvedba nameravanega posega ne bo vir segrevanja ozračja in vode, vpliva ne bo.

Nameravani poseg ne predstavlja tehnologije, ki bi povzročil segrevanja ozračja in vode, vpliva ne bo.

Vonjave

Nameravani poseg ne bo vir vonjav ne v času izvedbe, kot tudi ne v času obratovanja - vpliva ne bo.

Vidna izpostavljenost

V času izvedbe vrtine, bo delovišče vidno s strani poljskih poti in njiv. Delovišče bo v času vrtanja ograjeno z gradbeno ograjo. Vpliv vidne izpostavljenosti bo kratkotrajen. Po končanju vseh del se bo odstranilo vso mehanizacijo, območje nameravanega posega pa povrnilo v obstoječe stanje. V času obratovanja bo vrtina vidna s strani poljskih poti in njiv, a bistveno ne bo spremenila videza pokrajine. Upoštevajoč navedeno ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv na vidno izpostavljenost nebiten.

Vibracije

V času izvedbe nameravanega posega je pričakovan nastanek blažjih vibracij zaradi delovanja mehanizacije za potrebe izvedbe globoke vrtine. Vpliv vibracij bo omejen na ožje območje gradbišča, vpliv bo kratkotrajen in zanemarljiv. Glede na navedeno ministrstvo ocenjuje vpliv vibracij, v času izvedbe nameravanega posega kot manj pomemben.

V času obratovanja nameravanega posega vibracije ne bodo nastajale.

Sprememba rabe tal/vegetacije

Območje nameravanega posega se nahaja na površinah namenjenih za oddih, rekreacijo in šport, in so del golf igrišča, na katerem poteka vzdrževanje travne ruše in izvajanje igranja golfa. Posledično so površine pod neprestanim vplivom hoje, vozil in drugih mehanskih motenj. Gozdnih in kmetijskih površin na območju nameravanega posega in v neposredni bližini nameravanega posega ni prisotnih.

Do spremembe rabe tal in vegetacije bo prišlo le v času izvedbe pripravljalnih gradbenih del za pripravo delovišča vrtalne garniture in med samo izvedbo vrtalnih del ter med izvedbo črpalnega in nalivalnega preizkusa. Po končanih delih se bo okolica vrtine sanirala in bo urejena v stanje kakršno je bilo pred izvajanjem rudarskih del. Upoštevajoč navedeno, ministrstvo ocenjuje, da bo

vpliv na spremembo rabe tal in vegetacije nebistven.

Eksplozije

Nameravani poseg ne vir eksplozij ne v času izvedbe, kot tudi ne v času obratovanja - vpliva ne bo.

Fizična sprememba/ preoblikovanje površine

Z izvedbo nameravanega posega ne bo prišlo do fizične spremembe oz. preoblikovanja površine – vpliva ne bo.

Uporaba naravnih virov, zlasti tla, prsti, vode in biotske raznovrstnosti

Za izvedbo nameravanega posega se bo v uporabljala voda industrijska oz. požarna voda. Skupno se bo porabilo do 600 m³ vode. Rabe vode med obratovanjem ne bo.

Rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi

Območje nameravanega posega se nahaja na površinah namenjenih za oddih, rekreacijo in šport, in so del golf igrišča. Na širšem območju nameravanega posega se nahajajo kmetijska zemljišča, ki so v pretežni meri namenjena poljedelstvu. Območje nameravanega posega in njegova okolica, sta torej podvržena nenehnemu človeškemu vplivu na naravno okolje.

Upoštevajoč obstoječe stanje ter značilnosti nameravanega posega, ministrstvo ocenjuje, da tako izvedba nameravanega posega, kot tudi samo obratovanje vrtine Mt-9, ne bo imelo vpliva na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe.

Tveganje nastanka okoljskih nesreč

Nameravani poseg se ne uvršča med manjše ali večje vire tveganja za okolje v skladu z Uredbo o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16 in 44/22 – ZVO-2). Ministrstvo ocenjuje, da izvedba in obratovanje nameravanega posega glede na značilnosti in lokacijo nameravanega posega ne predstavljata povečanega tveganja za povzročitev večjih nesreč.

Tveganje za zdravje ljudi

Nameravani poseg v času gradnje in obratovanja ne bo povzročil povečanega tveganja za zdravje ljudi (kot posledice povečanih emisij snovi v zrak, tla in vode, povečanih emisij hrupa, svetlobe in tveganja zaradi nesreč).

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je ministrstvo ugotovilo, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, ter da za nameravani poseg ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja, v kolikor se bodo upoštevali v nadaljevanju navedeni ukrepi, predvideni za zmanjšanje ali preprečevanje pomembnih škodljivih vplivov na okolje, ki so tudi sestavni del vloge nosilca nameravanega posega. To posledično tudi pomeni, da nameravani poseg ne bo imel verjetno pomembnih vplivov na okolje in posledično zanj ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Ukrepi za zmanjšanje ali preprečevanje morebitnih škodljivih vplivov na okolje

Ministrstvo je v točki I. izreka te odločbe določilo naslednje ukrepe za zmanjšanje ali preprečitev pomembnih vplivov na okolje:

Emisije v zrak/emisije toplogrednih plinov

Občina Moravske Toplice se glede na Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11, 8/15, 66/18 in 44/22 – ZVO-2) razvršča v celinsko območje SIC, glede na svinec, arzen, kadmij in nikelj pa v območje težke kovine SITK. Podatkov o kakovosti zunanjega zraka na območju nameravanega posega ni na voljo. Ker je območje nameravanega posega oddaljeno od prometnic ter industrijskih con, je ocenjeno, da zrak na območju nameravanega posega ni čezmerno onesnažen.

V času izvedbe nameravanega posega bodo nastajale emisije v zrak zaradi: izgorovanja pogonskih goriv pri obratovanju gradbene mehanizacije in tovornih vozil ter prahu v zrak ter prometa zaradi potrebe izvedbe vrtine. Obseg emisij izpušnih plinov se bo omilil z uporabo električno gnanih strojev in z uporabo novejših transportnih vozil. Vpliv izvedbe nameravanega posega na kakovost zraka bo prisoten le na gradbišču in le za čas izvedbe nameravanega posega, ki je ocenjen na 23 dni. Vpliv lokalnega prašenja in emisij onesnaževal iz delovnih strojev in transportnih vozil bo le začasen – kratkotrajen in prostorsko omejen. Med izvajanjem vrtine se bo za preprečitev emisij v zrak upoštevalo določila Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11, 197/21 in 44/22 – ZVO-2). Pri vrtanju vrtin oz. del na vrtinah je izvajalec del dolžan zagotoviti stroje, ki zaradi svojega delovanja ne bodo onesnaževali okolice. Iz varnostnih razlogov se bo med izvajanjem rudarskih del emisije toplogrednih plinov merilo z merilnimi napravami nameščenimi na več lokacij na delovišču. Med vrtanjem se ne pričakuje pojav toplogrednih plinov na ustju vrtine ker bo vrtina zapolnjena z izplako, katera onemogoča izhajanje plinov iz vrtine med izvajanjem rudarskih del. V primeru, da bi pri vrtanju vrtine prišlo do nekontroliranega izhajanja povečanih količin vnetljivih ali strupenih plinov (CH_4 , H_2S ali CO_2), je izvajalec dolžan ukrepati, kot je določeno v operativnem načrtu za ukrepanje v primeru izrednih dogodkov (erupcije). Tovrstne načrte imajo izdelane izvajalci vrtalnih del in so sestavni del njihovega uporabnega dovoljenja vrtalne garniture za delo na vrtinah, kjer se potencialno lahko pojavijo vnetljivi ali strupeni plini. Pred pričetkom vrtanja mora izvajalec vrtalnih del predložiti operativni načrt za ukrepanje v primeru izrednih dogodkov (erupcije) in z njim seznaniti vse deležnike na projektu. Navedeno zahtevo je ministrstvo določilo kot dodatni ukrep v točko I./1 izreka te odločbe. Glede na kratkotrajnost izvedbenih del ter prostorsko omejenost vpliva, upoštevajoč oddaljenost prvih objektov z varovani prostori od lokacije nameravanega posega ter dodatnega ukrepa, določenega v točki I./1 izreka te odločbe, ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv nameravanega posega v času izvedbe, z vidika emisij snovi in toplogrednih plinov v zrak, manj pomemben.

Med obratovanjem procesa reinjekcije in energetske izrabe vode z odvzemom toplote, emisij toplogrednih plinov ne bo, ker bo termo-mineralna voda v procesu reinjekcije potovala po zaprtem cevnem sistemu in bo vračana v proizvodne vodonosnike, prav tako obratovanje nameravanega posega ne bo vir emisij v zrak. Kot posledica obratovanja nameravanega posega emisij snovi v zrak ter emisij toplogrednih plinov ne bo.

Emisije snovi v tla in vode

Geološko podlago območja sestavljajo terciarni in kvartarni nekarbonatni prodni in peščeni zasipi (sedimenti) rek Mure in Ledave. Zaradi prodnate podlage je zadrževalna vodna sposobnost tal izjemno nizka. Sledijo sedimenti in sedimentne kamnine ponijske in panonijske starosti. Sedimenti zgornjega panonija (Murska formacija) so zastopani s prodrom, peskom in peščeno glino z vložki premoga. Sledijo sedimentne kamnine spodnjega pontija in panonija (lendavska in Murskosoboška formacija – Haloška in Špiljska formacija), to so glinasti laporji in sljudno kremenovi peščenjaki. Podlago terciarja na tem območju predstavljajo skrilavci paleozojske starosti. Območje nameravanega posega se nahaja na območju vodnega telesa podzemne vode Murska kotlina (VTPodV 4016). Na območju nameravanega posega se nahajajo trije tipični vodonosniki. Prvi vodonosnik predstavlja kvartarni prodno peščeni zasip Mure. Zanj je značilno, da ima vodne zaloge podzemne vode vezane na klimatske razmere, statično značilnih negativnih

trendov gladin podzemne vode pa trenutno ni opaziti. Podzemna voda v njem je predvsem obremenjena s fitofarmaceutskimi sredstvi. Voda iz tega vodonosnika se primarno uporablja za vodooskrbo prebivalstva ter industrijsko in kmetijsko rabo. Drugi vodonosnik predstavlja vodonosnik v terciarnih sedimentih. Vodonosnik je malo rabljen, predvsem se pojavljajo problemi povezani z že nekoliko višjo temperaturo in deloma povišano mineralizacijo. Tretji vodonosnik se nahaja v globljih terciarnih sedimentih in predterciarni podlagi. Gre za medzrnski in razpoklinski vodonosnik nizke do srednje izdatnosti. Ocenjeno je bilo, da znašajo dinamične rezerve v tem vodonosniku 80 l/s (Vižintin 2010, Vižintin in Vukelič 2005), a rezultati 3,5 letnega raziskovalnega opazovanja statičnih in dinamičnih gladin podzemne vode v Murski formaciji kažejo, da je ta količina bistveno manjša, in da sedanji skupni letni odvzem ca. 80 l/s presega razpoložljive rezerve podzemne vode. V letih 2009 do 2019 je bilo opazno statistično zniževanje piezometričnih gladin v Murski formaciji (Adjelov 2021). Iz dokumentacije izhaja, da je glede na trenutne ocene simulacije regionalnega stanja geotermalnega vodonosnika v Murski formaciji regionalno razpoložljiva količina ca. 1,8 – 2 milijona m³ na leto, kar znaša med 57 - 63 l/s.

Južno od lokacije nameravanega posega se nahaja Ribnik Moravske toplice. Najbližja vodotoka sta potok Vešarnica, ki se nahaja ca. 60 m južneje od lokacije nameravanega posega ter vodotok Lipnica, ki se nahaja v oddaljenosti najmanj 240 m severneje od lokacije predvidene vrtine Mt-9.

Med rudarskimi deli, v času izgradnje vrtine, razen cirkulacije izplake na glineni in gipsni osnovi, v okolici vrtine in v vrtini ni predvideno odlaganje ali izpust snovi v tla. Glavna funkcija izplake je vzdrževanje stabilnosti kanala vrtine in iznos navrtanega materiala. Iz predložene dokumentacije sicer izhaja, da uporabljene glinene in gipsne izplake, na kakovost podzemnih voda nimajo vpliva. Izplaka na površini se nahaja v sistemu neprepustnih jeklenih rezervoarjev, preko katerih se čisti in pripravlja za vtiskovanje v vrtino in iznaša navrtani material. Izplaka v vrtini pa tvori tanko oblogo na stenah vrtanega kanala in vzdržuje njegovo stabilnost, da ne pride do rušitve vrtine pri napredovanju vrtanja ali izvleku vrtalnega orodja. Iz predložene dokumentacije izhaja, da mora biti izplačna jama za začasno skladiščenje izplake zavarovana z vodotesno folijo za preprečevanje izliva izplake v tla in vode. Navedeno zahtevo je ministrstvo določilo kot dodatni ukrep v 1. alinejo točke 1./2 izreka te odločbe. Upoštevajoč navedeno izliva izplake v tla in posredno v vode ne bo.

V času izvedbe nameravanega posega lahko pride do eventualnih razlitij olj, maziv ali goriv z delovnih strojev in transportnih vozil. Za zagotovitev ustrezne zaščite tal in voda pred onesnaževanjem, se lahko uporabljajo le tehnično brezhibna in ustrezno vzdrževana transportna vozila in delovni stroji. Vzdrževalna dela in popravilo strojev mora potekati izven območja nameravanega posega in sicer v ustrezno opremljenih delavnicah, le izjemoma na območju odprtih površin na za to vnaprej predvideni in za naftne derivate neprepustno utrjeni površini oziroma zavarovani tako, da je preprečen izliv goriva ali motornega olja v interno kanalizacijo, tla in posredno v podzemno vodo ter bližnji vodotok. Pri morebitnem puščanju oz. razlitju bi potencialno lahko prišlo do onesnaženja tal ter posredno podzemne vode. Ob morebitnih nesrečah je potrebno izlitje ustrezno sanirati in urediti ravnanje z nevarnimi odpadki, ki pri tem nastanejo. Upoštevajoč navedeno je treba imeti na lokaciji nameravanega posega na zalogi zadostno količino absorberjev in posode za odlaganje razlitih snovi in kontaminiranih absorbentov, katere je treba predati pooblaščenemu prevzemniku tovrstnih odpadkov. Ministrstvo je zgoraj navedene zahteve glede ustreznosti uporabljene mehanizacije, njenega vzdrževanja ter ravnanja v primeru puščanja ali razlitja, določilo kot dodatne ukrepe v 2. do 6. alineji točke 1./2 izreka te odločbe. Ker bodo dela potekala ob stalni prisotnosti delavcev, bi se morebitni nezgodni dogodki takoj opazili in bi se lahko onesnažena zemljina na mestu nezgodnega dogodka odstranilo dovolj hitro, da ne bo prišlo do prodiranja v večje globine tal ali celo do onesnaženja podzemne vode oz. površinske vode. Nameravani poseg se ne nahaja na vodovarstvenem območju. Upoštevajoč vse navedeno morebitnega vpliva eventualnega razlitja na kakovost pitne vode ni pričakovati.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da se bodo padavinske vode z delovišča zbirale v obodnem jašku. Način izvedbe odvodnjavanja padavinskih voda iz delovišča bo odvisen od gradbenega

načrta vrtalne garniture, ki bo izbrana za izvajanje vrtalnih del. Vsa voda iz obodnega jaška delovišča bo speljana do lovilnika olj, ki mora biti skladen s standardom SIST EN 858 ali rezervoarja tehnološke kanalizacije. Ti zbirni posodi bosta dnevno spremljani in nadzorovani. Odvoz zbrane vode bo organiziran s strani pooblaščenega prevzemnika tovrstnega odpada.

V času izvedbe nameravanega posega morajo biti z namenom zaščite tal in podzemne vode, tla na območju, kjer bo nameščena rudarska oprema na motorni pogon, to je pod vrtalno garnituro in pogonskimi motorji izplačnih črpalk, iz nepropustnega materiala z blagim nagibom v zbirni jašek. Tla bodo izvedena z nanosom in utrditvijo ilovice, ki bo nato prekrita z drobnim pohodnim gramozom. Zbrana voda v jašku se bo po potrebi odvažala s strani pooblaščenega zbiralca ob izdaji evidenčnega lista. Pod vsemi delovnimi stroji oz. tehnološkimi napravami, iz katerih bi lahko prišlo do iztekanja olja, goriva ali podobno (elektro agregat, pogonski motor, cementacijski agregat, vrtalna garnitura, naprava za zapiranje vrtine), morajo biti z namenom zaščite tal in podzemne vode nameščene lovilne posode, ki morajo biti 10 % večja od volumna rezervoarja. Eventualno razlito snov je treba takoj prečrpati v zbirni mobilni rezervoar in predati pooblaščenemu zbiralcu. Ministrstvo je zgoraj navedene zahteve določilo kot dodatne ukrepe v 7. in 8. alineji točke I./2 izreka te odločbe.

Na delovišču vrtine Mt-9 se bo skladiščilo kemikalije za potrebe vrtalnih del, za kar se bo namestilo začasno skladišče, ki mora biti izvedeno z nepropustno folijo v obliki lovilnega bazena. Začasno skladiščenje nevarnih snovi (kot so maziva, olja in podobno) mora biti zagotovljeno v posebej izdelanem namenskem kontejnerju z lovilno posodo, ki mora biti vsaj 10% večjega volumna od volumna skladiščenih snovi. Ministrstvo je zgoraj navedene zahteve določilo kot dodatne ukrepe v 9. in 10. alineji točke I./2 izreka te odločbe.

Po zaključku vrtalnih del bo izveden črpalni in na osnovi pridobljenih podatkov tudi nalivalni preizkus. Ocenjeno je, da količina načrpane vode v času testnega črpalnega preizkusa (med 500 – in 1000 m³ v fazi aktivacije vrtine, ki bo trajala ca. 5 dni) ne bo bistveno vplivala na vodno bilančne zaloge podzemnih voda v Murski formaciji, saj gre za enkratni dogodek z omejenim časom trajanja. Reinjekcijski preizkus se bo izvajal s toplotno izrabljeno geotermalno vodo Murske formacije (bela voda), tako da morebitnega nezaželenega vnosa snovi, ki v samem sistemu - Murski formaciji niso prisotne, ne bo.

Voda načrpana tekom črpalnega poizkusa iz reinjekcijske vrtine Mt-9, se bo po ohlajanju predvidoma izpuščala razpršeno po obstoječih odvodnih jarkih, če bo analiza vzorca vode, odvzete med inicialnim črpalnim preizkusom pokazala, da so parametri onesnaženosti načrpane vode nižji od predpisanih dovoljenih vrednosti iz Priloge 2 Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo. V nasprotnem primeru bo treba zagotoviti odvoz odpadne vode s strani pooblaščenega podjetja oziroma bo ustrezno očiščena pred iztokom v vodotoke. Pri izpustu se bodo spremljale količine vode, temperatura in kemične analize ter vsebnost plinov v vodi. Iz predložene dokumentacije izhaja, da bo temperatura načrpane vode predvidoma 50°C, temperatura vode na iztoku v obstoječe odvodne jarke oziroma vodotoke na izpustih bo največ 20°C. Hlajenje vode pred izpustom se bo izvedbo z zadrževanjem vode v površinskih jeklenih neprepustnih rezervoarjih in hlajenju preko odprtega hladilnega stolpa modela HSA do temperature 20°C. Opredelitve glede temperature vode na izpustu v odvodne jarke oz. vodotoke je ministrstvo določilo kot dodaten ukrep v 11. alineji točke I./2 izreka te odločbe. Upoštevajoč, da bo imela načrpana voda podobne kemijske lastnosti kot voda iz vrtin Mt-6 in Mt-7, ki se v obstoječem stanju odvaja v vodotok Lipnica, ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv nameravanega posega na stanje površinskih voda, v času črpalnega preizkusa, ob upoštevanju ukrepa, določenega v 11. alineji točke I./2 izreka te odločbe, manj pomemben.

Glede na vse navedeno, torej ob upoštevanju zgoraj navedenih ukrepov, ki jih je ministrstvo določilo kot dodatne ukrepe v 1. do 11. alineji točke I./2 izreka te odločbe, ministrstvo ocenjuje, da bo vpliv izvedbe nameravanega posega, na emisije snovi v vode in tla manj pomemben.

Med obratovanjem ni predvideno odlaganje snovi na lokaciji vrtine. Izpustov snovi v tla ne bo - vpliva na tla ne bo.

V času delovanja reinjekcije iz vrtine Mt-9 ni predvidenih izpustov, saj gre za zaprt sistem, v katerem bo funkcija reinjekcijske vrtine ponikanje izrabljene vode v geotermalne vodonosnike Murske formacije. Z nameravanim posegom se bodo, glede na obstoječe stanje, zmanjšale emisije odpadne geotermalne vode v Lipnico, kamor se v obstoječem stanju odvajajo odpadne geotermalne vode. Upoštevajoč navedeno ministrstvo ocenjuje vpliv na površinske vode v času obratovanja kot pozitiven.

V času obratovanja bo reinjekcijska vrtina Mt-9 zagotavljala ponikanje toplotno izrabljene geotermalne vode v sistem vodonosnikov Murske formacije (v nadaljevanju: vodonosnik Murske formacije). V vodonosnik Murske formacije se bo vračala le voda, ki je bila v njih prehodno načrpana (bela voda). Mešanja z vodo iz Lendavske in Murskosoboške formacije (črna voda) ne bo. Namen ponikanja toplotno izrabljene vode bo ohranjanje vodne bilance podzemne vode v Murski formaciji. Ker bo načrpana geotermalna voda potovala po zaprtem cevnom sistemu, toplotno izrabljena voda ne bo onesnažena. »Zaprti sistem« je sistem toplotne izmenjave, pri katerem prenosnik toplote kroži v zaprti cevni napeljavi in ne pride do stika z naravnim okoljem. Kot navedeno bo v času obratovanja geotermalna voda v procesu reinjekcije potovala po zaprtem cevnom sistemu, v katerem ji bo odvzeta le temperatura in se bo vračala v proizvodni vodonosnik, to je vodonosnik Murske formacije. Zahtevo glede vračanja le toplotno izrabljene geotermalne vode iz zaprtega sistema, ki ne vsebuje nobenih dodanih snovi, nazaj v proizvodni vodonosnik (vodonosni sistem Murske formacije) je ministrstvo vključilo kot dodaten ukrep v 12. alinejo točke I./2 izreka te odločbe. Upoštevajoč navedeno ni pričakovati pomembnega vpliva na spremembo kemijske sestave geotermalne vode v Murski formaciji.

Glede na to, da trendi (Adjelov 2021) za podzemne vode Murske formacije kažejo na rahlo vpadanje, bo vračanje podzemne vode s ponikanjem pozitivno vplivalo na ohranjanje vodne bilance in trajnostno izrabljanje geotermalnega sistema Murske formacije. Predvidoma bo temperatura toplotno izrabljene vode, ki se bo vračala v vodonosnik Murske formacije, 40°C. Iz dokumentacije izhaja, da nižja temperatura vode ne bo regionalno vplivala na geotermalni sistem Murske formacije, ker se bo termalna voda segrevala pri potovanju skozi pore v sedimentu ter da kratkoročnega temperaturnega vpliva na proizvodno vrtino ni pričakovati. Natančno oceno spremembe toplotnega polja v času in odvisnosti od količine in temperature vtiskanja (oziroma temperaturni radij vpliva) bo mogoče podati po testiranju vrtine, ko se bo lahko izdelal tudi matematični model z dejanskimi lokalnimi pogoji tlaka in temperature v vodonosniku. Upoštevajoč vse navedeno, torej ob upoštevanju navedenega ukrepa, ki ga je ministrstvo določilo kot dodatni ukrep v 12. alineji točke I./2 izreka te odločbe ter dejstva, da bo nameravani poseg pripomogel k ohranjanju vodne bilance podzemne vode v Murski formaciji, ministrstvo ocenjuje tovrsten vpliv na stanje podzemnih voda kot pozitiven.

Veljavnost odločbe

V skladu s štirinajstim odstavkom 90. člena ZVO-2 odločba, izdana v predhodnem postopku preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njene pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne vloži vloge za izdajo integralnega gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je ministrstvo odločilo, kot izhaja iz II. točke izreka te odločbe.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Iz drugega odstavka 230. člena ZUP izhaja, da je zoper odločbo, ki jo izda na prvi stopnji ministrstvo, dovoljena pritožba samo takrat, kadar je to z zakonom določeno. Takšen zakon mora določiti tudi, kateri organ je pristojen za odločanje o pritožbi, sicer o pritožbi odloča vlada.

Ker ZVO-2 možnosti pritožbe zoper to odločbo ne določa, pritožba ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vloži neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Ta upravni akt je bil izdan kot fizična kopija dokumenta v elektronski obliki. V skladu z drugim odstavkom 65.b člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18, 14/20, 167/20, 172/21, 68/22, 89/22 in 135/22) vas seznanjamo, da lahko zahtevate, da se vam pošlje izvornik dokumenta na elektronski naslov ali potrdi skladnost kopije dokumenta z izvornikom. Uveljavljanje te zahteve ne vpliva na vaš pravni položaj oziroma tek roka, ki je začel teči z vročitvijo kopije.

Pripravila:

Špela Bergant
višja svetovalka II

mag. Vesna Kolar Planinšič
vodja Sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- Nosilcu nameravanega posega: Sava turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana - osebno.

Poslati po osmem odstavku 90. člena ZVO-2 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si);
- Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice - po elektronski pošti (obcina@moravske-toplice.si);
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje – po elektronski pošti (gp.drsv@gov.si);
- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za energijo, Sektor za rudarstvo, Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mzi@gov.si).